Dosarul nr. 5r-84/2025

H o t ă r î r e
În cauza contravențională

01 august 2025 mun. Hîncești,

Judecătoria Hîncești, sediul Central
Instanța în componența:
Președintele ședinței, judecător – Valentina Suruceanu,
Grefier – Carolina Tintă,
Cu participarea:
Agentului constatator – Pletosu Vitalie,
Contestatarei – Rotaru Mihail,

a examinat în ședința de judecată publică cauza contravențională intentată la contestația lui Rotaru Mihail împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria și nr. MAI***** și deciziei de sancționare din 16 aprilie 2025,

c o n s t a t ă:

La data de 29 aprilie 2025, în Judecătoria Hîncești, sediul Central a fost înregistrată contestația lui Rotaru Mihail înaintată împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria și nr. MAI***** și deciziei de sancționare din 16 aprilie 2025.

În argumentarea contestației Rotaru Mihail a indicat că, la data de 16 aprilie 2025, ia fost întocmit un proces-verbal și a fost sancționat cu amendă în mărime de 50 uc – 25000 lei. În procesul-verbal nu este scris timpul săvîrșirii faptei, iar locul este indicat *****. Este indicat că a acceptat mijloace financiare în favoarea unui candidat în perioada anului 2024, art. 47^1 CC, a fost introdus în cod prin Legea nr.230 din 31.07.2024, în vigoare la 15.08.2024. Nu există probe că a primit bani, nu cunoaște nimic despre aplicația PSB și nu a avut-o în telefon descărcată.

Indică contestatarul că nu este membru sau simpatizant a vre-unui partid și nici nu a participat la vre-un miting sau întrunire. În cadrul examinării cazului nu a avut posibilitate să se apere efectiv de acuzațiile agentului constatator.

Solicită anularea procesului-verbal cu privire la contravenție seria și nr. MAI***** și decizia de sancționare din 16 aprilie 2025.

Conform fișei din 29 aprilie 205, dosarul a fost repartizat în mod automat-aleatoriu judecătorului Valentina Suruceanu.

Procedura de citare a fost legal executată:

Prezent în ședința de judecată Rotaru Mihail a explicat că nu a primit mesaje de la PSB, telefonul a fost verificat de către agentul de poliție, dar nu a găsit mesaje, nu a primit bani.

Agentul constatator Pletosu Vitalie nu a susținut contestația și a explicat că, a fost înregistrat materialul că mai mulți cetățeni din satul ***** au primit bani pentru a susține un candidat electoral. Rotaru Mihail a primit 9 mesaje de la PSB.

Audiind opinia participanților la proces, studiind materialele dosarului în raport cu probele prezentate, instanța reține următoarele.

Reieșind din prevederile art. 395 alin. (2) Cod contravențional, instanța judecă contestațiile împotriva deciziilor autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale, iar potrivit art. 448 Cod contravenţional: „*Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu*

încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8).”

Dat fiind faptul că **Rotaru Mihail** are calitatea de contravenient în cauza dedusă judecății, din materialele cauzei rezultă că a primit copia procesului – verbal cu privire la contravenție la data de 16 aprilie 2025 și a depus contestația la data de 24 aprilie 2025, instanța conchide că **Rotaru Mihail** dispune de calitate procesuală corespunzătoare și s-a încadrat în termenul de 15 zile stabilit de norma art. 448 Cod contravențional pentru depunerea contestației.

Potrivit art. 381 alin. (4) Cod contravențional: ”*Autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanțele atenuante sau agravante*”.

În special, norma juridică de la art. 447[1] alin. (1) – (3) Cod contravențional al RM, care stabilește reguli de procedură privind examinarea cauzei de către autoritatea competentă, statuează expres că: ”*Examinarea cauzelor contravenționale de către agentul constatator, autoritățile prevăzute la art. 393 alin. (1) lit. b)–d), după caz, se efectuează cu respectarea prevederilor capitolelor I–VI din cartea a doua. (2) După examinarea cauzei contravenționale, agentul constatator, autoritatea competentă (persoana abilitată să examineze cauza), după caz, emite decizia asupra cauzei (...) (3) Decizia trebuie să conțină: 1) data (ziua, luna, anul) emiterii deciziei; 2) denumirea autorității (numele, prenumele, calitatea persoanei abilitate să examineze cauza) care a emis decizia, data examinării cauzei; 3) numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul de identitate, iar în cazul persoanei juridice – denumirea, sediul, codul fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; 4) expunerea circumstanțelor stabilite în cadrul examinării cauzei; 5) norma contravențională care încadrează fapta persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional; 6) soluția asupra cauzei, care poate fi: a) încetarea procesului contravențional; b) stabilirea vinovăției persoanei privind săvîrşirea contravenției imputate şi, după caz, aplicarea sancțiunii contravenționale; 7) soluția referitoare la obiectele şi la documentele ridicate (corpurile delicte); 8) în cazul sancționării, mențiunea privind informarea contravenientului despre dreptul de a plăti jumătate din cuantumul amenzii, dacă plata este efectuată în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale; 9) mențiunea privind dreptul de contestare a deciziei, în conformitate cu prevederile art. 448*”.

În conformitate cu prevederile art. 458 Cod contravenţional: „*Examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: caracterul veridic al contravenției imputate; existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei*”.

Art. 6 CEDO îi atribuie „instanţei” obligaţia de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părţilor, cu excepţia cazului în care se apreciază relevanţa acestora şi fără a fi înţeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de*

Hurk împotriva Ţărilor de Jos, citată anterior, p. 19- 20, pct. 59 şi 61). Curtea evidenţiază că trebuie să se ţină seama de relevanţa şi incidenţa argumentului sau motivului cu privire la care instanţa nu s-a pronunţat la încheierea cauzei [*Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; şi Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006*].

Din interpretarea art. 6 CEDO, pronunţarea de către instanţele judecătoreşti a unor hotărîri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un procesechitabilşiacestapresupuneobligaţiuneainstanţeijudecătoreşti de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerinţelor acţiunii, precum şi argumentelor invocate de către părţi întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Astfel, verificând temeinicia contestației depuse prin prisma argumentelor invocate de contestatar, raportate la prevederile cadrului juridic material și procesual relevant, instanța de judecată a constatat că, potrivit procesului verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI*****, întocmit pe numele lui **Rotaru Mihail** la data de 16 aprilie 2025, în urma examinării cauzei contravenționale, agentul constatator a stabilit că: *în perioada anului 2024, Rotaru Mihail a primit și acceptat mijloace financiare prin intermediul aplicației PSB cu scop de ași exercita dreptul la vot în favoarea unui candidat electoral sau de a nu-și exercita dreptul la vot, la alegerile Prezidențiale și a Referendumului constituțional, care a avut loc în toamna anului 2024.*

Prin decizia din 16 aprilie 2025, **Rotaru Mihail** a fost sancționat în baza art. 47^1 alin. (1) CC, cu amendă în mărime de 500 unități convenționale.

Organul de constatare a încadrat acțiunile lui **Rotaru Mihail** în baza art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, *pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea promisiunii ori a ofertei acestora, în scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.*

Instanța apreciază că procesul-verbal cu privire la contravenţiei beneficiază de prezumţia de legalitate şi temeinicie, prezumţie care, deşi neconsacrată legislativ, este unanim acceptată, atât în doctrina de specialitate, cât şi în practica instanţelor judecătoreşti.

O astfel de prezumţie nu încalcă dreptul contravenientului la un proces echitabil, nefiind de natură a încălca prezumţia de nevinovăţie.

După cum a constatat şi Curtea CEDO (***Salabiakuc.Franţei, Hot. din 7 oct. 1988, s.Ano 141A, p. 15, 28; Telfnerc.Austriei, no 33501/96, 16, 20 mart. 2001; Anghel c. României, no 28183/03, 60, 4 oct. 2007***), prezumţiile de fapt şi de drept sunt recunoscute în toate sistemele juridice, fiind permisă utilizarea acestora şi în materie penală (cum este calificată şi materia contravenţională prin raportare la CEDO), pentru dovedirea vinovăţiei făptuitorului, dacă sunt îndeplinite două condiţii: respectarea unor limite rezonabile, ţinându-se cont de miza litigiului, şi respectarea dreptului la apărare.

În acest sens, se reține faptul că, prohibiția impusă de norma art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, se axează exclusiv pe conduita făptuitorului de a respecta o regulă exhaustivă.

Reieșind din jurisprudența CEDO, în cauze inclusiv contra Republicii Moldova (***a se vedea cauza Zilberberg vs. Republica Moldova***) faptele contravenționale, ca specie de ilicit, aparțin materiei penale, implicit cauzele contravenționale sunt asimilate cu cele penale, astfel din acest motiv, reprezentanții statului în persoana agenților constatatori sunt obligați să respecte în activitatea sa drepturile și garanțiile persoanelor în privința cărora a fost pornit procesul contravențional, sau care au fost atrase la răspundere contravențională, inclusiv cele prevăzute de

Convenția Europeană a Drepturilor Omului, precum ar fi dreptul la libertate și siguranță (art.5 din convenție), dreptul la un proces echitabil (art.6 din convenție), nici o pedeapsă fără lege (art.7 din convenție), dreptul la respectarea vieţii private şi de familie (art.8 din convenție), principiul prezumției nevinovăției (art.11 din Declarația Universală a drepturilor Omului), dreptul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de 2 ori pentru una și aceiaşi faptă (art.4 din Protocolul nr.7 din convenție) etc.

Pornind de la învinuirea formulată lui **Rotaru Mihail** instanța reține că, agentul constatator a menționat în conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție din 11 aprilie 2025, faptul că, *în perioada anului 2024, Rotaru Mihail a primit și acceptat mijloace financiare prin intermediul aplicației PSB cu scop de aşi exercita dreptul la vot în favoarea unui candidat electoral sau de a nu-și exercita dreptul la vot, la alegerile Prezidențiale și a Referendumului constituțional, care a avut loc în toamna anului 2024.*

Or, instanța reține că agentul constatator, contrar prevederilor art. 281 CPP, i-au înaintat lui **Rotaru Mihail** o învinuire neclară, fără a indica „*data comiterii presupusei fapte, în sumă a acceptat și a primit mijloace financiare pentru aşi exercita dreptul la vot în favoarea unui candidat electoral, și care este numele și prenumele candidatului electoral*”.

În speță instanța menționează că, prin **Legea nr. 230 din 31.07.2024, în vigoare la 15.08.2024,** a fost introdus articolul 47^1 alin. (1) Cod contravențional, pe cînd învinuirea adusă lui **Rotaru Mihail** este abstractă și anume că a comis presupusa faptă în perioada anului 2024 fără a fi delimitată data și anume pînă la 15 august 2024 data apariției normei sau după.

Inclusiv agentul constatator nu a indicat în procesul-verbal cu privire la contravenție locul comiterii presupusei fapte contravenționale, ultimul limitîndu-se doar cu indicarea satul *****, fără a delimita în detaliu în curtea casei, în stradă cu indicarea expresă a acesteia, la bancă, oficiul poștal sau parcul public din satul ***** sau mun. *****.

Cît privește informația prezentată de către agentul constatator și anume de la compania de telecomunicații mobile, instanța ține să menționeze următoarele.

Potrivit art. 136 alin. (7) din Codul de procedură penală, judecătorul de instrucţie poate dispune, la demersul procurorului, prin încheiere motivată, folosirea rezultatelor obţinute în urma efectuării unei măsuri speciale de investigaţii dintr-o cauză penală într-o altă cauză penală sau contravenţională.

Din probele prezentate de către agentul constatator nu rezultă că, prin ordonanță/încheiere aceste date au fost declarate pertinente și nici încheierea judecătorului de instrucție prin care să dispună folosirea datelor obținute în urma unei măsuri speciale de investigaţii dintr-o cauză penală în cauza contravențională respectivă.

În continuare, instanța menționează că procesul-verbal cu privire la contravenție, în sensul art.442 alin.(1) Cod contravențional, este un actul prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Prin urmare, rigurozitatea dispoziţiilor legale privind sesizarea instanţei impune ca ***învinuirea să fie clară, concretă şi previzibilă***, deoarece instanţa de judecată are obligaţia să se pronunţe asupra faptei reţinute în sarcina făptuitorului în limitele determinate prin actul de învinuire.

Prin urmare, procedîndu-se în asemenea mod, a avut loc o încălcare a exigenţelor art. 6 paragraful 1 al Convenţiei Europene, potrivit căruia - „*... orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, (...) a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de*

lege, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptată împotriva sa".

Tot aici, este aplicabilă şi jurisprudenţa în materie penală a Curţii Europene, şi anume, în cauza ***Adrian Constantin vs. România, Hotărîrea din 12.04.2011***, unde Curtea a subliniat încă o dată, "… rolul fundamental pe care îl are rechizitoriul, ca act de acuzare – la caz procesele verbal cu privire la contravenție, reamintind faptul că paragraful 3 al articolului 6 din Convenţie recunoaște dreptul acuzatului de a fi informat oficial nu numai cu privire la învinuirile ce i se aduc, ci și cu privire la „*încadrarea juridică a faptelor sale, data și locul comiterii faptei incriminate, numele și prenumele candidatului în favoarea căruia urma să exercite dreptul la vot, instituția de unde a primit mijloacele financiare și în se sumă sau și prin ce metodă au fost acceptate*„.

Informarea precisă şi completă reprezintă o condiţie esenţială pentru a se asigura echitatea procedurilor.

Or, potrivit art. 443 alin. (1) Cod contravențional „Procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde:

a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii;

b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă;

c) numele, prenumele, domiciliul și/sau reședința temporară potrivit Registrului de stat al populației, ocupaţia persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din actul de identitate al acesteia sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă;

d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie;

e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei;

f) aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387;

g) obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile și probele victimei;

h) informații despre instituția bancară şi despre modul de plată a amenzii.

(2) În cazul în care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravenţio

Articolul 445 alin. (1) Cod contravențional, indică că neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu sau din cartea de identitate provizorie ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenționale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezența unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. Aliniatul (2), celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la

nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Conform art. 3 alin. (1) din Codul contravențional, „ Caracterul contravenţional al faptei şi sancţiunea ei contravenţională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvârşirii faptei.”

Iar în sensul art. 32 alin. (1) Cod contravențional „Sancţiunea contravenţională este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvârşit o contravenţie.”

Cu referire la veridicitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța a constatat elemente de fapt menite să atragă prin sine nulitatea absolută a actului din 16 aprilie 2025, agentul nu a respectat rigorile procesului contravențional, și nu a consemnat circumstanțele reținute de instanță supra în coroborare cu art.443 alin.(1) lit. d) din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului – verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma „*ad validitatem*”, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului – verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

Sub aspectul legalității procesului – verbal, instanța denotă că, motivele de nulitate absolută a actului constatator pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță într-u asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Potrivit principiului legalităţii răspunderii, *nullum judicium sine lege*, indicarea în concret a textului de lege care incriminează activitatea/inactivitatea contravențională, *încadrarea juridică a faptelor sale, data şi locul comiterii faptei incriminate, numele şi prenumele candidatului în favoarea căruia urma să exercite dreptul la vot, instituția de unde a primit mijloacele financiare și în se sumă sau și prin ce metodă au fost acceptate*, constituie una dintre garanțiile de care contravenientul trebuie să se bucure.

Prin nerealizarea unei concordanțe – depline între fapta descrisă și încadrarea în drept a acesteia se împiedică exercitarea de către instanță a controlului legalității și temeiniciei proceselor verbale, întrucât, pentru verificarea legalităţii proceselor verbal este necesar stabilirea mai întâi a contravenţiei săvârşite și analiza laturii subiective și obiective a acesteia prin raportare la textul de lege care o incriminează.

Prin omiterea circumstanțelor expuse supra, care urmează a fi raportate la Codul contravențional, se împiedică exercitarea de către instanţă a controlului legalităţii şi temeiniciei procesului-verbal, neputându-se stabili dacă fapta reţinută în sarcina contravenientului constituie sau nu contravenţie, în împrejurările în care aceasta a fost consemnată în textul procesului verbal cu privire la contravenție.

Astfel, instanța apreciază că contravenientul nu poate formula apărări de fapt și de drept cu privire la o faptă asupra căreia planează suspiciunea în ceea ce privește nerespectarea rigorilor legale prevăzute de art.443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional, precum și înaintarea unor învinuiri clare, concretă şi previzibilă, rigori care nu au fost respectate de agentul constatator.

În asemenea circumstanţe, încălcările procedurale admise la întocmirea procesului - verbal contravenţional, prin nerespectarea prevederilor art. 443 Cod contravențional, în sensul enunțat *supra*, duc la nulitatea absolută a procesului contravențional și în consecință la încetarea

acestora, iar constatarea faptelor respective impun în esență și în regim absolut obligatoriu nulitatea actului în cauză.

În conformitate cu prevederile art. 395, 441, 443, 445, Cod contravenţional, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite contestația înaintată de **Rotaru Mihail**.

Se anulează procesul-verbal cu privire la contravenţie seria și nr. MAI***** întocmit de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Hîncești, Pletosu Valeriu în baza art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional și decizia din 16 aprilie 2025, prin care **Rotaru Mihail** a fost sancționat cu amendă în mărime de 500 unități convenționale - cu încetarea procesului contravențional.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile de la data pronunţării hotărârii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1) CC, prin intermediul Judecătoriei Hîncești, sediul Central.

Preşedintele şedinţei,
Judecător Valentina SURUCEANU